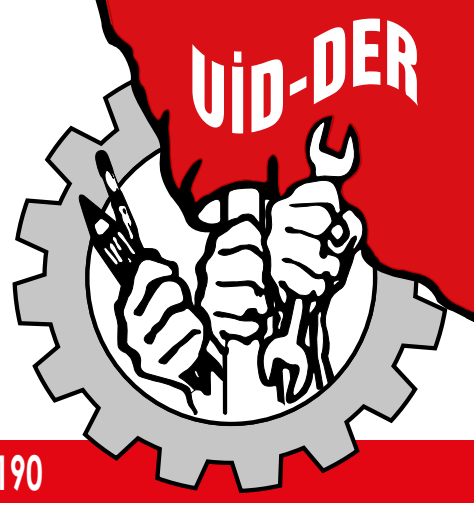

Yaşasın İşçilerin Uluslararası Mücadele Birliği

İŞÇİ DAYANIŞMASI

Uluslararası İşçi Dayanışması Derneği Bülteni

Şubat 2024 • No: 190

Örgütlülük İşçi Sınıfının Gücü

Toplumun Umududur!

[/u_i_d_e_r](#)

[/uidderorg](#)

[/uid_der](#)

[/uidder.org](#)

[www.uidder.org](#)

Örgütlülük İşçi Sınıfının Gücü, Toplumun Umududur!

17 Ağustos 1999 depreminde enkazlardan yükselen “sesimi duyan var mı?” haykırıları, yaşanan acının ve dayanışmaya duyulan ihtiyacın sembolü oldu. Bu sesin kulaklarımızdaki yankısı henüz sönmemişken bu kez 6 Şubat 2023 depremlerinde daha güçlü bir haykırış yükseldi: “Devlet nerede?” O gün ve ilerleyen günlerde depremzede emekçiler çok büyük bir şok ve hayal kırıklığı yaşadılar. Çünkü neredeyse tüm kaynakları elinde bulunduran, bu kaynakları ihtiyaç duyulan alanlara hızlı bir biçimde aktarma ve on binlerce insanı seferber etme gücü olan devletin imdada yetişmesini bekliyorlardı, ama öyle olmadı! Acılı emekçiler, “yüzyılın felaketiyle yüz yüzeyiz”, “en büyük depremlerden biri”, “bu kadar büyük bir felaket karşısında devlet nasıl her yere yetişsin?” denilerek susturulmak istendi. Kendilerine uzanacak bir el bekleyen depremzedeler, bu korkunç felaket anında bile devletten hiçbir yardım gelmemesi karşısında derin bir öfke ve umutsuzluğa kapıldılar. Enkaz altında sevdikleri ölürken elleri kolları bağlı bırakıldıkları için, “yazıklar olsun, hani Türkiye büyük devletti?” diyerek isyan ettiler.

Peki, devletin dümeninde oturanlar ne yaptılar? Bu acıyı ve öfkeyi anlamayı değil bastırmayı seçtiler! Hesap vermek yerine zeytinyağı gibi üste çıktılar! Gerçekleri göstermeye çalışanları, deprem için toplanan vergilerin nereye harcanıldığını soranları, durumu protesto edenleri susturmaya çalıştılar. Saray yavrusu evlerinin tuvaletlerinin bile kapılarını depremzedelere açmayanlar, dayanışma kampanyalarını “devleti acz içinde gösterdiği” gerekçeyle karalamaya giriştiler. Bu kampanyaları sürdürenleri hedef gösterdiler. Hızlı ve kolay para kazanma hırslarının, açgözlülüklerinin, denetim sorumluluğunu savsaklamalarının hesabını vermesi gerekenler, “günü geldiğinde tuttuğumuz defterleri açacağız” diyerek tehditler savurdular. 17 Ağustos depreminin üzerinden geçen yaklaşık 24 yılın 21 yılında iktidarda olanlar, önlem adına tek bir girişimde bulunmamışlardı. Toplanan deprem vergilerini sermaye sınıfına kaynak olarak aktarmışlardı. Maraş depreminin yaklaştığına ilişkin nice raporu umursamamışlardı. Ama onlara göre yine de suçlu kendileri değildi!

AFAD ekipleri, sivil arama kurtarma ekiplerinin insan çıkardıkları enkaza koşup sanki o depremzede kendi kurtarmış gibi kameralar önünde şov yaptı. Kızılay çadır sattı. Müteahhitlere verilen ve delil niteliği taşıyan izin belgelerinin bulunduğu sağlam binayı yıkmaya çalışan ekipleri engellemek isteyenlerin karşısına polis ve

jandarma dikildi. İş makineleri insanları değil, bankaların para kasalarını enkazdan çıkardı. Hayatını kaybedenler battaniyelerle ya da ceset torbalarıyla toplu mezarlara gömüldü. Devletin bakanları protokol yarışına girdi. Henüz enkaz altında canlı olma ihtimali varken enkaz kaldırma çalışmaları başlatıldı. Yandaş medya, mikrofonları, kameraları sesini duyurmak isteyen depremzedelerden kaçırdı. Gelgelelim devleti elinde bulunduranlar bunların hiç biri yaşanmamış gibi başarı öyküleri anlattılar. Tüm dünyaya örnek olduklarını ileri sürdüler.

AKP İstanbul Belediye Başkan Adayı Murat Kurum’un ağzından kaçırmasıyla bugün artık depremlerde 130 bin insanın öldüğünü biliyoruz. Demek ki pek çok kentlin nüfusundan fazla sayıda insanın ölmesi, pek çoğunun günlerce enkaz altında acı çekerek yaşamını yitirmiş olması egemenleri, yükselen itirazlar, ortaya çıkan emekçi dayanışması kadar rahatsız etmedi, etmiyor.

Şöyle bir düşüncecek olursak siyasi iktidarın her olayda aynı tutumu sergilediğini görmemek mümkün değil. Mesela ormanlar cayır cayır yanarken “neden yeterince yangın söndürme uçağımız yok?”, “neden komşu ülkelerden uçak istemiyoruz?” diye soranlar Türkiye’nin itibarını zedelemekle suçlandı. Türkiye’nin itibarı derken kastettikleri gerçekte kendi iktidarlarıydı ve koltukları doğadan, ormanlardan, cayır cayır yanan canlılardan, emekçilerin evlerinden, geçim araçlarından daha önemliydi! Ücretlerini yükseltmek isteyen ve bunun

için greve çıkan işçilerin grevleri yasaklandı, grevci işçiler milli güvenliğe, ekonomiye zarar vermekle suçlandı. Kadına şiddet uygulayanlar, cinayet işleyenler, mafya üyeleri elini kolunu sallayarak gezerken Can Atalay gibi, işçilerin, emekçilerin hakları için mücadele eden insanlar hapsilere atıldı. Sorumluların hesap vermesi gereken her vakada sorumlular değil vakaları ortaya çıkaran gazeteciler cezalandırıldı. İşçi katliamlarının yaşandığı işyerlerinin sahipleri teşviklerle, vergi indirimleriyle ödüllendirilirken yasal haklarını kullanıp sendikaya üye olan işçiler polis şiddetine maruz bırakıldı. Anlı şanlı şirketler İsrail’le ticaretlerini kesintisiz sürdürürken bu durumu sorgulayanlar, eylemlerle tepkilerini ortaya koymak isteyenler baskı ve şiddetle engellendi. Bu saldırılar daha da pervasız biçimde sürdürülüyor. **Öyle bir hale geldik ki insanlar ve toplum tepkilerini sağlıklı bir biçimde ortaya koyamaz, hesap soramaz, sorunlarını çözemez hale geldi. Umutsuzluk kuyusunun dibine itildi.**

Asıl sorumlunun hiçbir sorumluluğu olmayandan hesap sorduğu, suçlunun mağdura tehditler savurduğu, gücünün haklıyı susturduğu bir toplum sağlıklı bir toplum olabilir mi? Kötülüğün ve zulmün hesabının sorulmadığı bir toplum ileriye doğru yol alabilir mi? Böyle bir toplumda insanların adalet, huzur, esenlik beklentileri karşılanabilir mi? Bizi daha iyi bir geleceğin beklediğine dair umutlar filizlenebilir mi? İşte bugün Türkiye’de toplumu saran kasvetin nedeni tam da burada aranmalıdır.

Daha derinden düşünelim: **Asıl sorumlunun hiçbir sorumluluğu olmayandan hesap sorduğu, suçlunun mağdura tehditler savurduğu, gücünün haklıyı susturduğu bir toplum sağlıklı bir toplum olabilir mi? Kötülüğün ve zulmün hesabının sorulmadığı bir toplum ileriye doğru yol alabilir mi? Böyle bir toplumda insanların adalet, huzur, esenlik beklentileri karşılanabilir mi? Bizi daha iyi bir geleceğin beklediğine dair umutlar filizlenebilir mi?** İşte bugün Türkiye’de toplumu saran kasvetin nedeni tam da burada aranmalıdır. Fakat bilelim ki biz harekete geçmezsek egemenlerin toplumu sürüklediği bu zehirli atmosfer dağılmaz, bu hastalıklı durum devam eder. Ödediğimiz bedeller daha da ağırlaşır. Demokratik hak ve özgürlükleri talep etmek bir yana sözü bile edilemez hale gelir. Ekmeğimiz daha da küçülür. Çalışma ve yaşam koşullarımız daha da zorlaşır. Enkaz altında kalmaya devam ederiz. **İşçi ve emekçiler olarak birlikte bir çıkış bulmak zorundayız ve bu, egemenlerin bizi inandırmak istediği kadar zor ya da imkânsız değil!**

Nasıl ki bir insan ağır bir yara aldığında ne kadar acı verici olursa olsun kanamayı durdurmak, enfeksiyonu engellemek, gerekirse yarayı dağlamak zorundaysa, toplum için de aynı şey geçerlidir. İyileşmenin bir yolu vardır. Önemli olan doğru teşhisi yapmak ve doğru tedavi yöntemini taviz vermeden uygulamaktır. İçinde yaşadığımız kapitalist düzen insanı ve toplumu hasta eden bir düzendir. Türkiye’de kapitalist açgözlülüğü zirveye taşı-

yan, toplumu yapay kutuplaştırmayla, milliyetçilikle, hak aramanın gayrimeşru olduğu düşüncesiyle, korkuyla zehirleyen, şiddetle, baskıyla sindiren siyasi iktidarsa hastalığı daha da derinleştirmektedir. Zulmü, kötülüğü, nefreti tepeden kışkırtıp yaygınlaştırmaktadır. Normal koşullarda birbiriyle hiçbir sorunu olmayacak emekçileri birbirine karşı nefretle doldurmakta, aldatmakta, zehirlemekte, bu yolla iktidarda kalmayı başarmaktadır. Bu koşullarda üzerimizdeki enkazı kaldırmak mümkün değilmiş gibi görünmektedir.

Bir çıkış yolumuz var: Örgütlenmek! Çünkü işçi ve emekçileri tek tek insanlar olmaktan çıkaran, birleştiren, bilinçlendiren, umutla dolduran ve bir güç haline getiren tek şey örgütlü olmaktır. Güçlü olmaksızın zulme boyun eğmek yerine karşı koyabilmek demektir.

Fakat bir çıkış yolumuz var: Örgütlenmek! Çünkü işçi ve emekçileri tek tek insanlar olmaktan çıkaran, birleştiren, bilinçlendiren, umutla dolduran ve bir güç haline getiren tek şey örgütlü olmaktır. Güçlü olmaksızın zulme boyun eğmek yerine karşı koyabilmek demektir. Zalimlerin yüreğini hesap verme korkusuyla doldurabilmek demektir. Sömürü, zulüm ve kötülük düzenlerini yıkabilmek demektir. **İşçi ve emekçiler olarak bir-**

birimizin sesine kulak verdiğimizde aslında aynı sorunlarla boğuştuğumuzu, aynı özlemleri taşıdığımızı anlayacağız. “Sesimi duyan var mı?” diye sordüğümüzde çalıştığımız işyerinden dünyanın öbür ucuna kadar bizi duyan ve sesimize güç vermeye hazır sınıf kardeşlerimiz olduğunu göreceğiz. Çünkü biz işçi sınıfıyız. Birlikte üreten, birlikteyse güçlenen, birlik olmaya ihtiyaç duyan bir sınıfız. Örgütlülük işçi sınıfının gücü, toplumun umududur! O halde gücümüzü büyütme, kasveti dağıtma ve umutları yeşertme için el ele verelim, birlik ve dayanışmamızı örelim. ■

Bölünenler mi Birleşenler mi

Kazanır?

İşçi sınıfı olarak zor bir dönemden geçiyoruz. Ekonomik yıkımın faturası sırtımıza yıkılıyor, ücretlerimiz gerçek enflasyon oranında artmadığı için reel ücretlerimiz ve alım gücümüz düşüyor, yoksullaşıyoruz, sendikalaşma hakkımız baskı ve yasaklarla engelleniyor. Çalışma ve yaşam koşullarımız her geçen gün ağırlaşıyor. Hepimiz sorunlardan şikâyet ediyor, bir çıkış yolu arıyoruz. Peki, neden bir çıkış yolu bulamıyoruz?

Çünkü sorunlarımızın çözümünü yanlış yerde arıyoruz. Sokakta adres soran birine sürekli yanlış tarif yapıldığını düşünün. Bu kişi aradığı adrese varabilir mi? Zamanla yorulur, kafası karışır ve belki istediği yere gitmekten vazgeçer. İşte egemenler de sürekli hatalı tarif yapıyor, deyim yerindeyse hedef saptırıp bizi aldatıyorlar. Bizi aynı tezgâhta çalıştığımız arkadaşımızla, kapı komşumuzla karşı karşıya getiriyor, yapay temelde kutuplaştırıyorlar. Bu tuzağa düştüğümüzde kim dost kim düşman bilemiyoruz. Adeta at izi ile it izi birbirine karışıyor. **Yapay kutuplaşma tuzağını iyi kullanan egemenler örgütsüz milyonları istedikleri gibi yönlendirebiliyorlar.** Kimi zaman dini ayrımları kimi zaman etnik köken farklılıklarını kullanarak işçilerin birbirine mesafeli durmasına neden oluyorlar. Yerlileri göçmenlere, çalışanları emeklilere, gençleri yaşlılara karşı kışkırtarak işçi sınıfının, emekçilerin yan yana gelmesine mani oluyorlar. Sonuç, aynı sorunları yaşayan insanların o sorunların çözümü yolunda birlik olamaması, sorunların kangrene dönmesi oluyor.

Mesela Kromevye fabrikasında çalışan bir kadın işçi, “sendikali işçilere, Kürtlere, Alevilere selam verme” denilerek mobbinge maruz kalmış, bu duruma itiraz ettiği için işten atılmıştı. Patronun amacı sendikanın işyerinde güçlenmesini engellemektir. Tekstil fabrikasında çalışan bir işçi ise fabrikasındaki işçilerin cemaatçiler ve Aleviler, Kürtler olarak ayrıştığını söylüyor. Patronlar sendikal örgütlenmenin önüne geçmek için “sendikacılar ortalığı karıştırıyor, senin gibi milliyetçi bir işçiye yakışıyor mu bu sendikaya üye olmak” diyerek milliyetçilik tuzağı ile sendikaları karılıyorlar. Yasa üzerinde aynı işi yaptığımız halde işyerlerinde taşeron-kadro, beyaz-mavi yakalı gibi sınıflarla bölünmüş durumdayız. **Yapay ayrımların kışkırtıldığı böylesi**

bir ortamda işçiler birbirinden uzaklaşır, güven duygusu kaybolur. Kimse kimseye selam vermez, işçiler birbirinin derdini dinlemez. Seçimlerden depremelere, maçlardan filmlere hemen her konu işçiler arasında bölünmeye neden olur. Bütün bunların sonucunda işçiler yan yana gelemez, birlik olup haklarını arayamaz hale gelir.

Dilimiz, dinimiz, rengimiz, kökenimiz farklı olabilir. Fakat bilmeliyiz ki bu ayrımlar yaşam koşullarımızı belirlemez, bizi farklı bir sınıfın insanı yapmaz. Patronların ve siyasi iktidarın yapay kutuplaştırma tuzağına düşen işçi, sınıfına güvenini kaybeder, sınıf örgütlerinden uzaklaşır, yalnız kalır. Çaresiz ve tek başına kalmış bir insan diğer insanlarla birlikte hareket etmekte zorlanır. Kime güvense, kiminle birlikte hareket etse yarı yolda bırakılacağını sanır. İnsanların kendisini kandıracağını düşünür. Bu düzen böyle gelmiş böyle gider düşüncesine hapsolür. Kendisini aldatan egemenlerin fikirlerine, siyasetçilerin vaatlerine, televizyonda çıkan haberlere hatta reklamlara bile güvenir.

Bir düşünelim; bizi birbirimizden uzaklaştıran, bölen patronlar ne yapıyorlar? Rakipleriyle aynı sendikada, aynı dernekte bir araya geliyorlar. İşçilerin hak mücadelesi söz konusu olduğunda rekabeti bırakıp domuz topu gibi birleşiyorlar. Mesela Mata patronu direnişçi işçileri işten attıktan sonra serbest bölgedeki tüm patronları arayarak Mata işçilerini işe almamalarını istemiş, patronların büyük bir kısmı bu isteği yerine getirmişti. Onlar dinleri, dilleri, ırkları farklı olsa da uluslararası iş birliği yapıyorlar. “Dış güçler” dedikleri ülkelerin egemenleriyle G-20, BRICS, NATO gibi örgütler kuruyor, güçlerine güç katıyorlar.

Sahte kutuplaşma, sahte ayrımlar biz işçilere hiçbir zaman fayda sağlamaz, aksine bizi bir labirentin içine hapsederek yorar. Bu sahte kutuplaşmayı kırmalı ve doğru safta yer almalıyız. **Günümüz dünyasında tek gerçek kutuplaşma emek ve sermaye, işçi sınıfı ve patronlar sınıfı arasındaki kutuplaşmadır.** Bir tarafta bizim alın terimiz üzerinden servet sahibi olanlar, bir tarafta biz sömürülenler, yoksulluk çukurundan çıkamayanlar yer alıyor. Bu eşitsizliği, bu haksızlığı, bu ayrımcılığı ancak emekçiler olarak aynı kutupta, aynı safta, aynı örgütlerde aynı amaç için birleşirsek yok edebiliriz. ■

Bir Ana ile Tanışmak...

■ Kocaeli'den emekçi kadınlar

Bizler Gebze'den, Çayırova'dan, Darıca'dan işçi, Emekçi kadınlarız. İşçi Dayanışması'nın Emekçi Kadın köşesini her ay dikkatle okuyor, okuduklarımız üzerine sohbet ediyoruz. Bu köşe sayesinde pek çok şey öğrendik, nice mücadeleci kadını, işçi sınıfının kadın önderlerini tanıdık, onların yaşamından ilham aldık. ABD'li işçilerin yürekte sevdiği, Jones Ana dediği *Mary Harris Jones*'la da böyle tanıştık. Sonra Dayanışma TV'nin *İşçi Sınıfının Anası: Jones Ana* belgeseliyle onu daha yakından tanıdık. Tıpkı ABD'li sınıf kardeşlerimiz gibi, bizler de Jones Ana'yı çok sevdik ve ona yürekte Jones Ana dedik. İşçi sınıfının evlatları için yaptıklarını düşündükçe onun gibi birer ana olmayı istedik. ÜİD-DER Kadın Komitesinden arkadaşlarımız, bizlere Jones Ana'nın anılarını okuduğunda, bu anılardan yararlanarak hazırlanan ve 8 Mart'a doğru yayınlanacak olan senaryoyu seslendirmemizi istediğinde çok mutlu olduk. ÜİD-DER vesilesiyle Jones Ana'yı daha yakından tanımaktan duyduğumuz mutluluğu paylaşmak ve onu sizlere kendi dilimizle anlatmak istedik.

Önce fotoğraflarda çiçekli şapkasıyla, içi parlayan gözleriyle, dimdik duruşuyla gördük Jones Ana'yı. O fotoğraflarda Jones Ana bazen bir grev alanında işçilere konuşma yapıyor, bazen bir işçi ailesinin evine konuk olmuş, bazen çocukların çoraplarını yamıyor. Kimi zaman grev alanında madencilerin eşleriyle, kimi zaman da çocuklarla birlikte uzun yürüyüşler yaparken bir kortejin başında. Sanki bugün de aramızdaymış gibi capcanlı. Aslında geçmişte verdiği mücadeleyle ve mirasıyla bugün de aramızda yaşamaya devam ediyor.

Yaptığımız seslendirme çalışmasıyla Jones Ana'yı çok daha yakından tanıma şansı bulduk, daha güçlü biçimde yanı başımızda hissettik. ABD işçi sınıfının boğuştuğu ağır sorunları öğrendik. Bu sorunlar karşısında kadınıyla erkeğiyle çocuğuyla bir olup patronlara karşı verdikleri mücadeleleri öğrendik. Sınıfsal hafızamızı kazanma, tazeleme şansı bulduk. Seslendirme metnindeki karakterlere büründük ve Jones Ana'yı adeta evlerimizde ağırladık, onunla sohbet ettik. Onu tanıdıkça özellikle çocuk işçilerin çok küçük yaşta çalıştırılmasının yasaklanması için verdiği mücadele hepimize örnek oldu. Kendi çocuklarını sarıhumma salgını sonucu kaybeden bir kadının dünyanın bütün çocuklarına nasıl sahip çıktığını gördük. Ço-

cuklarımızı çok sevmenin onları bu düzende korumak için yeterli olmayacağını öğrendik. Aslında bir bakıma çocuklarımızı sevmeyi yeniden öğrendik. Jones Ana patronlara, "bizim çocuklarımız da sizinkiler gibi okula gitmeyi, güzel yemekler yemeyi, oyun oynamayı hak ediyor. Ama bunun yerine fabrikalara çalışmaya gidiyorlar. Adalet mi bu?" diye sorarken bizler de bugünün emekçi kadınları ve anneleri olarak aynı sorgulamayı yaptık. Bizim çocuklarımız artan yoksulluğumuz nedeniyle okullarına boş beslenme çantalarıyla giderken, okullarda baygınlık geçirirken, patronların çocuklarının nasıl bir servet içinde şımartıldığını ve bunun nasıl da gözümüze sokularak yapıldığını konuştuk. Bize bunları reva görenlerden hesap sormak için her şart ve koşulda daima mücadele etmek gerektiğini, çocuklarımıza güzel bir dünya bırakmak için, onlara tüm bu haksızlıkları yapanlardan hesap sormak için daha fazla örgütlenmemiz gerektiğini bir kez daha fark ettik. Jones Ana'nın çocuklarımızın üzerinde çok hakkı ve emeği var, bu gerçeği yüreğimizde hissettik ve bunu pek çok defa dile getirdik.

Jones Ana'nın mücadele deneyimlerinden bugün bizlere aktarılanlar sadece yüreklerimize girmekle kalmadı, aynı zamanda bilincimize de girdi. Jones Ana, grevdeki işçilerin yoksul evlerini ziyaret ettiğinde biz de girdik o evlere ve oradaki emekçi kadınların yaşadığı zorlukları, çektiği acıları biz de onlarla paylaştık. Adları ya da konuştukları dil ne olursa olsun kendimizi onlarla kardeş gördük. Verdikleri mücadeleleri yürekte destekledik ve örnek aldık. Egemenlerin bizleri ayırıştırmak, düşmanlaştırmak için her dönemde pek çok yol ve yöntem denediğini, ancak sınıf geçmişimizi öğrenerek ve oradan aldığımız derslerle geleceği değiştirebileceğimizi bir kez daha bilince çıkardık. Dünyanın neresinde olurlarsa olsunlar emeğiyle geçinen insanların kadınıyla-erkeğiyle işçi sınıfı ailesinin bir parçası olduğunu birbirimize hatırlattık.

Bizler Jones Ana'nın verdiği mücadeleyi çok kıymetli buluyor, sahipleniyoruz. Ne mutlu bizlere ki ÜİD-DER sayesinde yaşadığı zorluklar ve acılar karşısında kararlılıkla direnen mücadeleci bir kadınla, Jones Ana'yla tanıştık. Jones Ana ile tanışmak; geçmişten bugüne sınıf bilincimizi kazanmamıza yardımcı oldu. Bugünden yarınlarımızı kurmak için sürdüreceğimiz kararlı mücadelemizde bizlere umut ve direnç kaynağı oldu, olmaya devam edecek. ■

Yine, Tekrar, Bir Daha Şahlanıyoruz!

■ Ankara'dan iş güvenliği uzmanı bir genç

İktidar sözcüleri her yıl olduğu gibi, 2024'ün de Türkiye'nin şahlanma yılı olduğunu söylediler. "Şahlanma" bir atın arka ayakları üzerinde ayağa kalkması anlamına geliyor. Siyasi iktidarın söylemine bakılırsa bizim şahlanan at (ekonomi) daha ön ayakları yere basmadan tekrar şahlanıyor. İşte böyle şahlanma şahlanma ayaklar havada adeta uçuşa geçiyor... Peki, ayaklar yere değmeden bu at nasıl ilerliyor?

"Ha şahlandık ha şahlanıyoruz, uçtuk uçacağız" diye diye yıllar geçti. Biz işçi ve emekçiler olarak bir adım ileriye gidemedik. Gün geçtikçe yoksullaştık.

2018'de başlayan ekonomik krizle birlikte enflasyon hızlı bir şekilde yükselişe geçti. Ay sonunu getiremez olduk. Egemenler her seferinde hayat pahalılığıyla, artan enflasyonla mücadele edebileceklerini söyleyip durdular. Ancak patronlar kârlarına kâr katarken ve iktidar sahipleri siyasi hesaplarına bakarken ekonomik yıkımın faturasını biz işçi ve emekçilere yüklediler.

2019'da meyve sebze fiyatları o kadar yükseldi ki iktidar tanzim satış çadırları kurdu. Tanzim çadırları önünde uzayan kuyruklara kılıf bulma çabasına girdi: Bunların "varlık kuyruğu" olduğunu, market raflarının dopdolu olduğunu söylediler hiç utanmadan. Enflasyon, artan gıda

fiyatları emekçilerin yoksulluğunu büyütürken bu durum büyük şirketler ve tekeller için büyüyen kârlar demektir. 2020-2021 ise pandemi bahanesiyle haklarımızın elimizden alındığı, çalışma koşullarımızın ağırlaştırıldığı yıllar oldu. 2022'de durum daha da kötüye gitti.

2023 Mayıs seçimleri döneminde de yine şahlandığımız iddia edildi ve "Türkiye Yüzyılı" söylemi öne çıkarıldı. Erdoğan "Türkiye Yüzyılı"nda, ülkemizin bu şahlanış

döneminde gelin, her birimizin harcı olsun" diyerek emekçilere seslendi, oy istedi. Ancak o günden bugüne alım gücümüz daha da düştü, yoksulluk dalgası genişledi, hak gaspları ve baskılar arttı. Sırtımızdaki vergi yükü arttırılırken kamu kaynakları, ihaleler ve teşvikler yoluyla sermaye sınıfına aktı. İşçiler "biraz daha sabredin, ekonomi düzelecek, enflasyon düşecek,

şahlanışa geçiyoruz" masalıyla uyutulmak istenirken patronların kârları şahlanmaya devam etti. Şahlanan onlar oldu, biz sırtımızdaki yükün altında ezildik.

Karşımızda iki Türkiye var: Biri gerçekten şahlanıp uçanların, diğeri uçurumun dibine gidenlerin, ekmeği elinden alınanların ülkesi. Ekonomik yıkımın faturasının bizlere kesilmesine hayır demek için birleşelim, işyerlerinde, sendikalarda mücadelemizi büyütelim. ■

MESS Sözleşmesinden Çıkardığımız Bir Ders Var

■ Gebze'den bir grup metal işçisi

2023-2025 MESS Grup Toplu İş Sözleşmesi 24 aya yakın süren müzakereler, arabulucu görüşmesi ve nihayet grev aşamasında son buldu. Görüşmelerin başında MESS'in yüzde 35 zam teklifiyle gelmesi hepimizi öfkelenmişti. MESS patronları yüzde 300'lere varan oranlarda kâr elde etmişken sıra ücretleri arttırmaya gelince çok şey istiyormuşuz gibi oyalama politikasını sürdürüyor, dayatmacı tavırlarından vazgeçmiyordu.

Ama biz de talebimizden vazgeçmedik. Bir saatlik iş durdurduk, arabuluculuk sürecinden sonra bunu iki saate çıkardık. Daha sonra grev

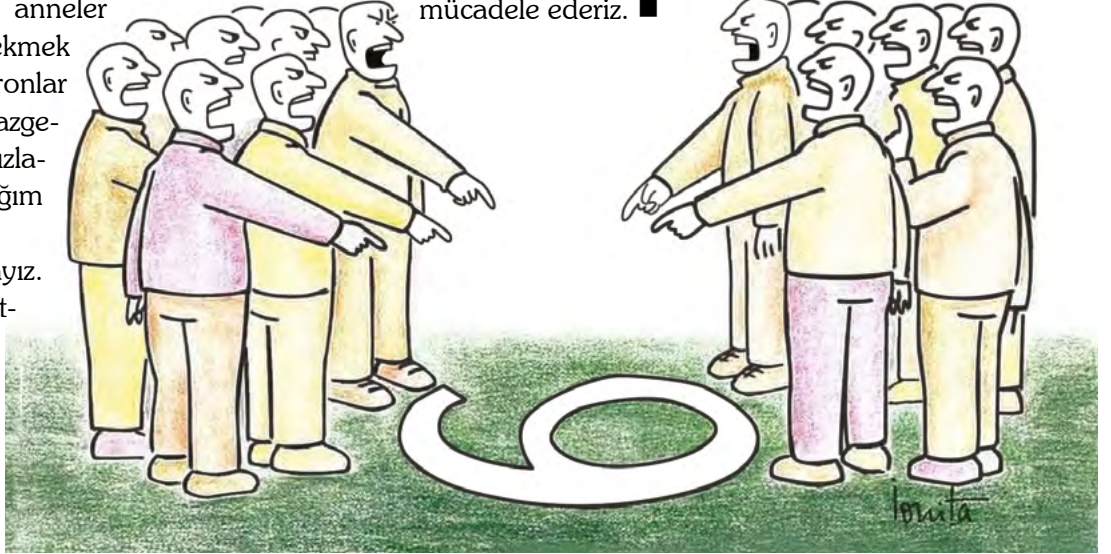
Patron Haklı mı?

■ Sancaktepe'den bir işçi

Geçenlerde ihracat yapan bir firmada çalışan arkadaşım ile sohbet ediyorduk. Asgari ücret zammı yüzde 49 olarak açıklanınca patronları “karaları bağlamış.” Efendim neymiş, dolar kuru baskılandığı için geliri azalıyor, buna karşılık enflasyon yüzünden giderleri artırmış. Asgari ücret oranında zam yaparsa zarar eder mi, bu kadar “yüksek” bir zam yapamaz mı. “Peki, siz ne düşünüyorsunuz?” diye sordum. Arkadaşım, “Adam haklı, dolar enflasyonla aynı oranda artmıyor, bu yüzden kazancı düşüyor. Bize yüzde 49 zam yaparsa zarar eder. Ofisteki arkadaşlar da haklı buldu patronu” dedi.

Gelin birkaç soru soralım ve patron haklı mı bakalım. Bugün dolar kurunun baskılandığından şikâyet edip “zararını” işçiyle paylaşmak isteyen patronlar, dolar kuru hızla yükselip birkaç katına çıktığında, “dolar kuru arttı, ben fazla kâr ettim, bunu da sizinle paylaşmak istiyorum” dediler mi işçilerine? Milyonlarca işçi geçim sıkıntısının pençesinde boğuşurken, anneler evladının beslenmesine ekmek arası marul koyarken, patronlar lükslerinden, kârlarından vazgeçiyorlar mı? Bir kere bile ağızlarından “bu kadar kazandığım yeter” diye duyduk mu?

Duymadık, duyamayız. Çünkü sermaye sınıfının fitnatında yalnız ve yalnız kâr etmek var. Bunun için emeği insafsızca sömürür, doğayı yağmalar, işçileri düşük ücretlerle ve iş güvenliği önlemleri alma-

dan çalıştırlar. Sermaye sınıfının penceresinden bakan biri için yani bir patron için doğru olan, normal olan budur, böyle yaparken haklıdır. Her patron kendi sınıfının penceresinden bakar, kendi çıkarlarını gözetir. Sorun işçiye de kendi bakış açısını benimsetmesidir. İşçinin kendi tarafında değil çıkarlarının taban tabana zıt olduğu patronun tarafında durmasıdır. Patronun kârı yerine kendi ekmeğinin küçülmesini normal görmesidir.

Kimin penceresinden bakarsan onun doğrularını görür, ona hak verirsin. Biz işçiler patron değiliz ki onun gibi düşünüp ona hak verelim. Patrona hak vermek demek, patronların kârı düşmesin diye çocuğunun lokmasını kısman demektir. Kendi hayatından, sosyal yaşamından kısman demektir. Bunu neden kabul edelim? O yüzden kendi sınıfımızı, safımızı bilmeli, kendi sınıfımızın penceresinden bakmalıyız. Bunu başarabilmek için de örgütlü olmalıyız. Ancak o zaman patronların tuzağına düşmez, hak ettiğimizi almak için mücadele ederiz. ■

gündeme geldi, MESS zam teklifini yükseltmeye başladı. Son olarak MESS yeni bir teklifle masaya oturdu. Böylece ilk 6 ay için saat ücretlerine ortalama yüzde 98 oranında zam önerdi. Üç sendika da son zam teklifini kabul ederek MESS ile anlaştı. Yapılan anlaşmaya göre yaka-cak yardımıyla birlikte ücretlerimiz 32 bin 500 lira oldu. Her ne kadar zamli ücretlerimiz yoksulluk sınırının çok altında kalsa da asgari ücretle kıyaslayınca arkadaşlarımızın çoğu zamdan memnun olduğunu söylüyor.

Fakat unutmamamız gereken bir gerçek var. İçinde bulunduğumuz ekonomik yıkım koşullarında, ücret zamları tek başına belirleyici değildir. Ücretlere yapılan zamların hemen ardından kira, mutfak, fatura ve benzeri giderlerimize zam üstüne zam geliyor. Hayat pahalılığı artıyor, alım gücümüz düşüyor. İşte bu nedenle sözleşme sürecinde sadece ücret artışına kilitlememiz doğru değil. Dağ gibi büyüyen sorunları tek başına MESS sözleşmesiyle

çözemeyiz. Sendikal mücadele sözleşmeden sözleşmeye zam talep etmekle sınırlı olamaz. Sözleşmeden sonra da birlik ve beraberliğimizi güçlendirmeli ve mücadeleye devam etmeliyiz. Zamların durdurulması, vergi yükünün azaltılması, sosyal haklarımızın iyileştirilmesi için de mücadele etmeliyiz.

Bu süreçte bir kez daha gördük ki hiçbir hak kendiliğinden verilmiyor. Kepçeyle hatta kazanla kazanan patronlar işçiye çay kaşığıyla vermeye devam ediyor. İşçi düşmanı siyasi iktidar ücretleri düşük tutma politikasından şaşmıyor. Haklarımızı korumak ve yeni haklar kazanabilmek için işe metal işkolunda sendikalı işçi sayısını arttırmak, taban örgütlülüğünü güçlendirmek ve sendikalarımızı mücadeleciler işçi örgütleri haline getirmekle başlamak son derece hayattır. Siyasi iktidarın saldırılarına birlikte karşı durabilmenin yolu da buradan geçmektedir. ■

Hesap Sormazsak Aynı Acıları Yaşamaya Mahkûmuz!

■ İstanbul/Avrupa Yakasından işçiler

5 Şubat 2023 akşamı, yüz binlerce insan kendilerini bekleyen felaketten habersiz girdiler yataklarına. Yeni gün doğarken on binlerce insan hayatını kaybetmiş, geriye kalanlar da bir yıkımın içinde yapayalnız kalmıştı. 6 Şubat depremlerinin üzerinden bir yıl geçti. Geçen bir yılda hem egemenlerin ikiyüzlülüklerine hem de işçi sınıfının dayanışmasına tanık olduk defalarca.

Depremi ardından üç gün ortada görünmeyen devletin tepesindekilerin sorumluluklarını nasıl gizlediklerini, nasıl da hemen rant derdine düştüklerini, gü-lüştüklerini, protokol yarışına girdiklerini, dayanışma elini uzatanlara tehditler savurdıklarını, kin ve nefretlerini üzerimize kustuklarını hatırlıyoruz değil mi? İnsanlar “devlet nerede?” diye sorarken egemenlerin ve onların devletin yaptığı buydu. Acısını haykıranların acısını içine gömmesini isteyen, sesini çıkaranın sesini boğmaya çalışan, dayanışma elini uzatanların elini kırmaya çalışan bir kötülükle karşı karşıyaydık.

İnsanın yüreğini öfkeyle dolduran kötülöklere inat biz dayanışmayı, umudu ve direnci yeşertmeye çalıştık. ÜİD-DER’li işçiler olarak depremin ardından uluslararası dayanışma kampanyamızı başlatarak hızla seferber olduk. Deprem bölgesinde dayanışma merkezi kurarak gönüllü arkadaşlarımızdan oluşan ekipler kurduk. Depremzede emekçi kardeşlerimiz, gençler, kadınlar sadece ihtiyaç malzemeleri için değil sohbet etmek, dertlerini paylaşmak, bir işin ucundan tutmak için çadırımıza geldiler. Yaşanan süreç

bize dayanışmanın ve mücadelenin ne kadar hayati olduğunu gösterdi. Ama en önemlisi kendi çıkarlarından başka bir şey düşünmeyen egemenlerin biz emekçilerin canını zerre kadar umursamadığını, hesap sormamanın bedelini her seferinde çok daha ağır bir şekilde ödediğimizi gösterdi.

Bir düşünelim. Yıllardır depremlerle sarsılan bu topraklarda her seferinde can verip toprağa giriyoruz, acılara gömülüyoruz. Tekrar tekrar toprağa gömdüğümüz acılarımızın bize bir şey anlatması gerekmez mi? Öyleyse kendimize soralım: Egemenlerin bizim canımıza kıymet vermediğini defalarca yaşayıp gördüğümüz halde bu durumu değiştirmek için biz bir şey yaptık mı? Elbette insan olarak üzüldük, öfkelendik, depremzede kardeşlerimizle dayanışma gösterdik. Yine de her seferinde bir şeyi eksik bırakmadık mı?

6 Şubat depremlerinde katran gibi kara günler yaşadysak bunun nedeni, Gölcük’te, Düzce’de, Van’da, İzmir’de, Elazığ’da egemenlerin bize yaşattığı acıların hesabını sormamamız değil midir? Kananan bir yarının tamamen iyileşmesi için müdahale edilmesi gerekir. Yoksa o yara kabuk bağlamaz, kanamaya devam eder. Bizim yaralarımızı iyileştirecek olan merhem de mücadeledir, hesap sorma iradesini ve eylemini ortaya koymaktır.

Bir daha böyle acılar yaşamamak için cüret gösterip yaşanan acıların sorumlusu olan egemenlerden hesap sormalız. Aksi takdirde aynı acıları yaşamaya mahkûm oluruz! ■

6 Şubat 2023'ün Ardından

■ Mersin'den ÜİD-DER'li işçiler

Yeni güne acı ile uyandığımız 6 Şubat 2023 sabahının üzerinden bir yıl geçti. “O günden bu güne değişen bir şey var mı, yaralar sarıldı mı?” diye sorsanız eğer, söylemeliyiz ki iyiye giden bir şey yok. Ne acılar dindi ne de yaşam koşulları normaleşti...

Depremi hemen ardından ÜİD-DER'li işçiler olarak hızla bir araya gelip dayanışma çadırımızı kurmuştuk. Samandağ'da kurduğumuz dayanışma çadırında gönüllü arkadaşlarımız, revirde doktor, hemşire, eczacı arkadaşlarımız ellerinden geleni yapıyordu. Diğer taraftaysa gıda, hijyen, kıyafet gibi temel gereksinimler ulaştırılıyordu. Aynı zamanda dostluklar kuruyor, birbirimize insan sıcaklığıyla destek oluyorduk. Aradan aylar geçti. Bizler kurduğumuz dostlukları devam ettiriyoruz. Hesap vermesi gereken sorumlulara umursamazlıklarını sürdürüyor. Bu yüzden sorunlar katlanarak büyümeye devam ediyor.

Evi “sağlam” olanlar mecburen evlerine yerleşti. Ama ne yazık ki sadece eve geçmek yetmiyor. Aylar sonra elektrik ve su faturaları faiziyle geldi. Depremzedeler iş bulamıyor, iş bulanlarsa asgari ücretin ancak yarısı kadar maaş aldıklarını söylüyor. Sokaklar en hafif yağmurda sular altında kalıyor. Enkaz kaldırma çalışmaları devam ediyor ve bu iş insan sağlığı umursanmadan yapılıyor. Her yer toz, her yer inşaat alanı.

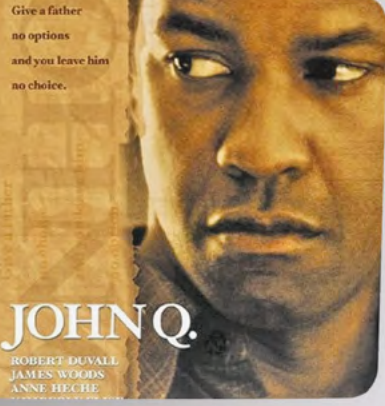
Evi yıkılan insanların çoğu konteyner kentlerde ve çadırlarda yaşamaya devam ediyor. Her yağmurda konteynırları su basıyor, etraf çamur deryası oluyor. Elektrik tesisatının olmaması, derme çatma yöntemlere başvurulmak zorunda kalınması birçok sorunu beraberinde getiriyor. Geçtiğimiz günlerde elektrik

kabloları nedeniyle yangın çıktı ve iki küçük çocuk yanarak can verdi. Biri henüz 1,5, diğeri 4,5 yaşındaydı. Tehlike anında çok kapalı tutun ile hayatta kalacağını düşünen küçük yavrucağın altına girerek kurtarılmayı beklemişti. Çadırlarda kalanlara bir yılı çadırda geçirmenin zorluğuna alışamadılar ve alışmak da istemiyorlar. “Ne sıcakta ne soğukta yaşanacak gibi değil” diyorlar. Lime lime olmuş, yamalı çadırlarda yaşamaya çalışıyorlar. Suyu başka yerden getirmek, tuvalet ihtiyacı için başka yere gitmek, ısınmamak, salgın hastalık, hastanelerin yetersizliği gibi sorunlar dağ gibi birikmiş durumda.

Samandağ halkının en önemli geçim kaynaklarından biri olan narenciye bu sene ağaçlarda kaldı. Ürünün toplanma maliyetini bile karşılamayan fiyatlar yüzünden mandalina, portakal, limon dallarda çürüyor. Başka şehirlerde yaşayan insanlar bir kilo portakal almakta zorlanırken burada çiftçiler kan ağlıyor. “Mahsullerimiz gözümüzün önünde dalında çürüyor. Asbest yüzünden ürünleriniz sağlıklı değil diyerek ucuza kapatmaya çalışıyorlar” diyorlar.

ÜİD-DER ve sosyalist örgütler depremin ilk gününden itibaren iktidarın yok saydığı deprem bölgesindeydi. Oraya yardım götürmeyen, çözüm üretmeyen iktidar şimdi bölgedeki tüm dernek, parti ve örgütlerin yardım merkezlerini dağıtıyor ve ellerindeki dayanışma malzemelerine, hatta kendi kullandıkları konteynırlara bile el koyuyor. Biz depremin ilk günü nasıl acı duymuş ve öfkelenmişsek bugün de aynı öfkeyi taşıyoruz. Biz yine orada olacağız, işçi ve emekçilerle dayanışmaya devam edeceğiz. Yapılanların hesabını birlikte soracağız. Ma Rıhna Nihna Hon! Biz Gitmedik, Buradayız! ■

Sağlığımızı Mucizelerle Değil

Birliğimizle Koruyabiliriz

İşçi sınıfının şairi Hasan Hüseyin bir şiirinde şöyle der: “Bir zeytin ağacını köklemek var ya/ sökmek var ya sarp yamaçtan ardıcı /kazma vurmak beş yüz yıllık meşeye/ acısını duymak var ya kopmanın/ babaların ağlaması işte o/ babaların ağlaması öyle zor...” Evladının hastalığıyla sınanan, onu hayatta tutmak için çırpınan bir babanın acısı dünyanın her yerinde aynı değil midir? Peki ya sırf parası olmadığı için bir babadan oğlunun ölümüne seyirci kalması beklenirse?

ABD yapımı **John Q.** filminde 10 yaşındaki oğlunu yaşatmak için çırpınan bir babanın neler yapabileceğine tanık oluruz. John, umudunun tükendiği noktada kalbini oğluna vermeye karar verir, onu kurtarmak için çaresizce hastanede bulunanları rehin alır. Filmin bu sahnesinde “babalar çocuklarını gömmemeli, çocuklar babalarını gömmeli” diyen yoksul bir babanın, oğluna verebileceği tek varlığını, canını ortaya koyuşu izleyenlerin şakaklarına bir bıçak gibi saplanır. Fakat son anda adeta bir mucize gerçekleşir ve küçük Mike babasının kalbinin alınmasına gerek kalmadan kurtulur. Oğlunun yeni kalbinin attığını gören anne ve babanın mutluluğuyla hepimiz mutlu oluruz.

John Q. filmi gerçekleşen mucize sayesinde mutlu sonla bitse de film başından son sahnesine kadar ABD’deki sağlık sisteminin çarpıklıklarını, toplumsal eşitsizliği gözler önüne serer. Bir fabrika işçisidir John. Bir gün oğlu Mike oyun sırasında koşarken yere yığılıp kalır. Hastaneye yatırılan Mike’ın kalbinin normalden 3 kat büyük olduğu ve yeni bir kalp nakli yapılmazsa birkaç gün içinde öleceği açığa çıkar. Ne var ki John’un sağlık sigortasının zaten kısıtlı olan kapsamı daha da daraltılmıştır, sigorta olmadan oğlunun tedavi masraflarını karşılaması mümkün değildir. Varını yoğunu satarak hastaneye para getiren John’a bu parayla oğluna kalp nakli yapılamayacağı söylenir. Ondandır istenen şey, sırf parası olmadığı için oğlunun ölümünü kabullenmesidir! Oğlunu kurtarması ancak hastanenin önüne onu destekleyen kalabalıkların toplanmasıyla mümkün olmuştur.

İşte gerçekleri, yani işçi ve emekçilerin yaşamının kapitalizmde ne kadar değersiz olduğunu anlatan bu film, sigorta şirketlerinin ve sağlık kuruluşlarının tepkisini çe-

ker. Filmin gerçek hayatı yansıtmadığı yönünde açıklamalar yapılır art arda. Hatta o dönem ABD’de görev yapan ünlü kalp cerrahı Mehmet Öz, gazetelere yaptığı açıklamada, ABD’de kalp naklinin sıradan bir şey haline geldiği ve filmdeki olayın gerçek hayatta artık mümkün olmadığı yalanını söyler. Oysa **filmde anlatılan gerçeğin sadece küçük bir kısmıdır.** ABD sağlık sistemi “paran kadar sağlık” anlayışına dayanmaktadır ve parası olmayanlar zenginlerden daha kısa ve daha kalitesiz bir yaşam sürmektedir. Üstelik işçi ve emekçilerin hayatında filmdeki gibi mucizelere de yer yoktur! Mucize denilebilecek şeylerse sadece zenginler için söz konusudur. Mesela özel tekneleriyle tatil deyken kaza yapan Sabancı ailesinin, ölümden nasıl döndürüldüklerini hatırlayalım. Jet hızıyla başlayan tedavileri tam teşekküllü özel hastanelerde ve en ileri düzeyde teknolojiler kullanılarak gerçekleşmiş ve Sabancı patronları sağlıklarına kavuşmuştu. Fakat **nice insan yoksul oldukları için tedavisi mümkün basit hastalıklar yüzünden ölmeye devam ediyor. Bu ne kadar büyük bir çelişki öyle değil mi?**

Kapitalizmde parası olan sağlığı satın alıyor, parası olmayan ise canını dişine taksa da gerekli tedaviye erişemiyor. Dünyada her yıl milyonlarca insan, tedavi masraflarını karşılamak için elinde avucunda ne varsa satarak yoksulluğun dibine sürükleniyor. Elinde satacak bir şeyi olmayanlar ise sevdiklerinin ölüme gidişini çaresizce izliyor. SMA’lı bebeklerin ailelerini düşünelim. Evlatlarının acısını dindirebilmek, onları yaşatabilmek için her kapıyı çalıyor, bir umut ışığı arıyorlar. SMA ilacını SGK karşılamadığı için milyonlarca lirayı bağışlarla toplamaya çalışıyorlar. Devletin yaptığı tek şey, para toplamaları için ailelere valilik izni vermek!

Dünyadaki üretim ve hizmetler kâr için değil de insan ihtiyaçlarını karşılamak için, insanların mutluluğu ve esenliği için yapılsaydı farklı bir hayatımız olmaz mıydı? İşçiler olarak dünyadaki tüm zenginliği biz üretiyoruz, ulaşım, sağlık gibi hizmetleri de biz veriyoruz. Bu nedenle bize reva görülen kahırlı hayatı değiştirmek için, evlatlarımızın gözlerinde mutluluğu görebilmek için mucizeler beklemeyelim, harekete geçelim, birleşelim. ■

Koca Yusuf'tan Köroğlu'na, Onlardan Bize Kalan

Eski bir Afrika atasözü şöyle der: “Aslanlar kendi tarihlerini yazana dek, av hikâyeleri hep avcılar övecektir.” Sarayların, saltanatların, tahtların sahibi egemenler, uzun yıllar kalemin de tek sahibi olurken tarihi eğip büküp, kendi pencerelerinden yazmışlardır. Ancak zalimin zulmüne boyun eğmeyenler, yaşadıkları deneyimleri ve çıkardıkları sonuçları bir şekilde geleceğe aktarmayı ve yaşatmayı bilmiştir. Destanlar bu deneyimlerin nesilden nesle, ustadan çırağa, kulaktan kulağa aktarılarak geleceğe ulaştırılmasının araçlarıdır. Tıpkı yüzyıllar öncesinden günümüze uzanan Köroğlu Destanı gibi. Gelin destanımıza ve verdiği öğüde kulak verelim.

Bir zamanlar Bolu'da en az padişahlar kadar ünlü bir bey hüküm sürermiş. Rivayete göre Bolu Beyi denince akla çok güzel, rüzgâr gibi, yıldırım gibi atlar gelmiş. Lakin Bolu Beyinin Osmanlı Padişahıyla arası iyi değilmiş. Bir gün aralarını düzeltme fırsatı çıkmış Beyin karşısına, Padişah kendisinden soylu bir at istemiş. İşte Anadolu'dan Rumeli'ye, Azerbaycan'dan ta Sibirya'ya uzanan Köroğlu destanı da böyle ortaya çıkmış.

Bolu Beyi, dünyaya nam salmış at yetiştiricisi Koca Yusuf'u yanına çağırması. Atların hastalıklarını iyileştiren, soylarını güzelleştiren, yetenekli bir seyis başı olan Yusuf, Beyin emri üzerine tüm atları dikkatlice incelemiş. İleride yıldırım gibi bir küheylân olacağına inandığı ancak pek de iyi görünmeyen bir tay seçip Bolu Beyi'ne götürmüş. Bey, seyisin kendisiyle alay ettiğini düşünüp Yusuf'un gözlerine mil çektirmiş. Destan o ki kör olan Koca Yusuf, Beye götürdüğü tayla birlikte acı içinde evine dönmüş. Oğlu Ruşen Ali, babasının başına geleni görünce deliye dönüp Beyin karşısına dikilmek, hesap sormak istemiş. Ağacı kökünden sökecek kadar güçlü olan Ruşen'e demiş ki babası: “Öç almanın zamanı değildir oğul, zamanını ben sana söylerim.” Baba oğul seyislikle ilgili yetenek ve tecrübelerini ortaya koyarak tayı yetiştirmeye, güç biriktirmeye, öfkelerini bilemeye başlamışlar. Ne zaman ki hazırlıkları tamam olmuş, o zaman harekete geçmişler. Bir ordu olup çıkmışlar Beyin karşısına. Kırat'ına binen Köroğlu, o günden sonra, sadece kibirli Bolu Beyinin değil cumle zalimlerin, beylerin korkusu, emekçilerin dostu olmuş.

Yaptıklarının yanlarına kâr kalacağını, kendilerinde sonsuz kudret olduğunu zanneden günümüzün Bolu Beylerine, zalimlerine bakalım. Öyle bir zamandan ge-

çiyoruz ki kelimeler kapitalist düzenin efendilerinin zalimliklerini anlatmakta kifayetsiz kalıyor. Filistin'de kadın, genç, çocuk yüz binlerce insan bir kan gölünün ortasında acılar çekiyor, öldürülüyor. Peki, Libya, Afganistan, Suriye, Yemen ve Ukrayna'da yaşananlar farklı mı? 6 Şubat depremlerini hatırlayalım. Aradan geçen koca bir yıla rağmen deprem bölgesindeki emekçiler hâlâ en temel ihtiyaçlarını dahi karşılayamıyorlar. Toplumsal eşitsizliğin katlanılmaz boyutlarından doğa katliamlarına, hak isteyen sesinin boğulmak istenmesinden işçi ve emekçilerin birbirine düşürülmeye çalışılmasına kadar her alanı kaplayan bir kötülük ile karşı karşıyayız! Modern Bolu Beyleri “gün bizim günümüz” düşüncesiyle kötülüğün sınırlarını zorluyorlar. Belki de zalimlik hiçbir zaman bugünkü gibi yüceltilmedi, bugünkü kadar yaygınlaşmadı.

Bu tablo karşısında kabına sığamaz hale gelen gençler, her şey bir çırpıda gerçekleşsin, değişsin istiyor. Daha genç yaşlarında “hiçbir şey değişmiyor, değişmez” diyebiliyor. Fakat toplumsal değişimler bir çırpıda gerçekleşmez. Bu değişimi yaratacak şartların olgunlaşması gerekir. Dünya üzerinde zulme, kötülüğe dur diyebilecek tek güç örgütlü işçi sınıfıdır. Tek tek işçilerin sahip olmadığı bir kudret vardır işçi sınıfında. Sadece işçi sınıfı kapitalizmi yıkıp, sınıfların, sömürünün olmadığı bir dünya kurabilir. Sadece işçi sınıfı bunca zulmün ve kötülüğün hesabını sorup başka bir toplumsal yaşamın kapılarını açabilir. Sabırla çalışan ve Kırat'ın olgunlaşmasını bekleyen Koca Yusuf oğlu Köroğlu gibi, bugünün destanlarını işçi sınıfının içinden çıkan bugünün çalışkan Köroğulları yazacaktır. Nâzım Hikmet tam da bu nedenle işçi sınıfı için “destanımızda yalnız onların maceraları vardır” der. “Onlar ağır ellerini toprağa basıp doğruldukları zaman”ın geleceğini anlatır.

Köroğlu destanı, zalimliği mahkûm eder ve yiğitliği yüceltir. Ve şöyle öğütler: Zulmü affetme, unutmama, zalimi yenebileceğin güne kadar gücünü biriktir. Biz de destanın öğüdüne kulak verelim. Ne umutsuz, ne karamsar ne de tez canlı olalım. Sabırla örgütlülüğümüzü büyütelim. İşçi sınıfının bir neferi olarak arı gibi çalışalım, saatimizi bekleyelim. Sınıfımızın ayağa kalkıp zulmün karşısına dikileceği günlere hazırlanalım. ■

Dünya Meydanları: Sömürüye, Savaşa,

İsrail

İsraili emekçilerin, Netanyahu iktidarının Gazze’de sürdürdüğü savaşa tepkisi büyüyor. Savaş karşıtı eylemler baskılarla, yasaklarla engellenmeye çalışılırken protestoların kitleselliği giderek artıyor. 18 Ocaktan bu yana Tel Aviv ve diğer şehirlerde binlerce işçi ve emekçi yürüyüşler ve mitingler düzenliyor, savaşın durdurulmasını, rehinelere serbest bırakılmasının sağlanmasını talep ediyor. Egemenlerin düşmanlaştırma politikalarına inat, İbranice ve Arapça “Yahudiler ve Araplar düşman olmayı reddediyor”, “Barış, eşitlik, adalet”, “Gazze’de ve Sderot’ta çocuklar yaşamak istiyor” sloganlarını yükseltiyorlar.

Netanyahu hükümetinin savaştan beslendiğini, rehinelere kurtarılması için hiçbir adım atmadığını belirten rehine yakınları 22 Ocakta parlamento binasını bastı. “Onlar orada ölürken siz burada oturmayacaksınız!” diyerek tepkilerini ortaya koyan acılı aileler derhal bir anlaşma yapılmasını istiyorlar. 24 Ocakta ise kadınların öncülüğünde 5 binden fazla işçi ve emekçi Tel Aviv’in ana yolunu trafiğe kapattı. Ayrıca Netanyahu’nun evinin önünde gerçekleştirilen eylemlerde “Sadece Mezarlıklara Netanyahu’nun Adı Verilecek” sloganlarıyla erken seçim ve Netanyahu’nun görevden alınmasını talep etti.

İngiltere

İsrail devletinin katliamları devam ederken ABD ve İngiltere’nin Yemen’deki hava saldırıları, savaş çıtırtkanı Batılı egemenlere olan öfkeyi bir kez daha biletti. 7 Ekimden bu yana kitlesel dayanışma gösterileriyle Filistin halkının yanında duran İngiltereli emekçiler kendi egemenlerine, diğer emperyalist güçlere ve savaşa karşı gösteriler düzenlemeye devam ediyorlar. Savaşı Durdurun Koalisyonu ve Filistin Dayanışma Kampanyası’nın çağrısıyla 13 Ocakta yarım milyon insanın katıldığı dev bir yürüyüş daha gerçekleşti. Sendikaların ve sosyalist örgütlerin çağrısıyla artan katılım, emperyalist savaş karşıtı mücadelenin güçlendiğini bir kez daha gösterdi. Mazlum Filistin

halkıyla uluslararası dayanışmayı büyüten İngiltereli işçi ve emekçiler, her cumartesi düzenledikleri yürüyüşlerle ve Şubat ayında gerçekleştirecekleri ulusal çapta eylemlerle emperyalist savaşlara karşı mücadeleye devam edecekler.

Almanya ve Avusturya

Almanya’da geçtiğimiz haftalarda aşırı sağcı, faşist parti ve örgütler, milyonlarca göçmeni toplu olarak sınır dışı etme planlarını ele aldıkları bir toplantı düzenlediler. Almanya için Alternatif (AfD) partisinden de isimlerin katıldığı bu toplantı ülke genelinde büyük öfke yarattı. 17 Ocakta başlayan protesto eylemleri, takip eden günlerde yüz binlerin katıldığı mitinglere dönüştü. İşçi ve emekçiler, Nazizmin hortlatılmasına, düşmanlıkların körüklenmesine izin vermeyeceklerini göstermek için “Faşizme Geçit Yok!” şiarıyla pek çok şehirde meydanlara aktılar. 20 ve 21 Ocakta eylemlere katılanların sayısı 1 milyonu aştı. Sendikaların ve demokratik kitle örgütlerinin desteğiyle büyüyen protestolarda, işçi ve emekçiler AfD’nin kapatılması ve faşizme karşı mücadele çağrılarını yükseltti.

Almanya’dan sonra Avusturya da faşizm karşıtı gösterilere sahne oldu. 26 Ocakta Viyana’da on binlerce emekçi parlamento binası önünde bir araya geldi. Innsbruck ve Salzburg’ta da büyük gösteriler düzenlendi. Tüm gösterilerde “Bir Daha Asla” sloganları atıldı. Emekçiler göçmen düşmanlığına, ırkçılığa, faşizme geçit vermeyeceklerini haykırdı.

Arjantin

Arjantinli işçiler 24 Ocakta greve çıkarak Milei hükümetinin kemer sıkma politikalarına ve hak gasplarına tepki gösterdiler. Genel İşçi Konfederasyonu CGT’nin çağrısıyla gerçekleştirilen greve ulaşım, sağlık, bankacılık ve daha birçok sektörden on binlerce işçi katıldı.

Kasım ayında yapılan seçimlerle iktidara oturan aşırı sağcı Javier Milei ve hükümetinin ilk icraatı özelleştirme, kemer sıkma, işçi haklarını gasp etme politikalarını devreye sokmak oldu. Ancak karşısında Arjantin işçi sınıfı

Düşmanlığa, Baskı ve Zorbalığa Hayır!

nı buldu. Genel grevle hükümeti uyarın işçiler Buenos Aires'te, kongre binası önünde toplanarak kararlılıklarını ortaya koydular.

Fransa

Avrupa'nın en önemli tarım merkezlerinden Fransa'da çiftçiler talepleri için yol kapatma eylemleri yapıyor. Fransa çiftçi sendikası FNSEA'nın çağrısıyla harekete geçen çiftçiler geçinemediklerini ifade ediyorlar. Hükümetin gıda enflasyonunu bastırmak için fiyatları düşük tuttuğunu ancak tarım maliyetlerinin her geçen gün arttığını ifade eden işçiler bununla ilgili düzenleme talep ediyorlar. Çiftçiler için akaryakıt vergilerine indirim yapılmasını, AB tarım sübvansiyonlarının ödenmesini, sağlık ve iklim felaketleriyle ilgili sigorta ödemeleri için garanti istiyorlar. Almanya, Polonya ve Romanya'da da çiftçilerin güçlü eylemlerle taleplerini dile getirmesi egemenleri korkuttu. Eylemlerin büyümesinden korkan Macron hükümeti, çiftçiler aleyhine düzenlemeler içeren yasa tasarısını erteledi.

Birleşik Krallık

Birleşik Krallık'a bağlı ülkelerden biri olan **Galler'de** BMA sendikası üyesi pratisyen hekimler 72 saatlik grev gerçekleştirdiler. 15 Ocakta grevlerini başlatan hekimler 3 gün boyunca Galler genelinde grev alanlarında ve meydanlarda taleplerini haykurdular. Galler hükümetinin yüzde 5'lik ücret zammını kabul etmeyen pratisyen hekimler 2008'den bu yana ücretlerinde yapılan yüzde 30'luk kesintinin yerine konulmasını, ücretlerin yeniden düzenlenmesini ve enflasyon oranına uygun zam yapılmasını talep ediyorlar.

Grevin ikinci günü Cardiff'te hükümet binası önünde toplanan pratisyen hekimler "alkışlar faturaları ödemez" sloganı eşliğinde coşkulu bir miting gerçekleştirdiler. Yaklaşık 4 bin pratisyen hekimin grevde olduğu 3 gün boyunca miting ve yürüyüşler yapan hekimler Birleşik Krallık'ın diğer bölgelerindeki hekimlerin ve farklı sektörlerden sendikacı işçilerin dayanışmasıyla mücadeleyi büyütüyorlar.

18 Ocakta **Kuzey İrlanda'da** son 50 yılın en büyük grevi gerçekleşti. Kamu sektöründe çalışan 16 ayrı sendikaya üye on binlerce işçi birleşik ve koordineli bir grevle ortak taleplerini haykırdı. Öğretmenler, ulaşım işçileri, hemşireler gibi 150 binden fazla işçi daha yüksek ücret talebiyle bir günlük iş bıraktı. Neredeyse her ilk ve ortaokulun kapalı olduğu, sağlık kuruluşlarında acil durumlar hariç ameliyatlara ve randevuların iptal edildiği, ulaşımın durduğu 18 Ocakta grevci işçiler tren istasyonlarını, okul ve hastane önlerini grev alanına çevirdiler.

İşçiler Belfast Belediyesi önünde büyük bir miting gerçekleştirdiler. Hayat pahalılığı karşısında ücretlere zam, kamu hizmetlerine ayrılan fonların artırılması ve hizmetin sağlanması taleplerini öne çıkardılar. Kuzey İrlanda yönetiminde 2 yıl önce başlayan siyasi kriz sebebiyle çöken kamu hizmetleri ve kamu sektöründe maaş artışlarının yapılmaması işçilerin sabrını taşımış durumda. Çeşitli aralıklarla farklı sektörlerde grevler düzenleyen işçiler taleplerini ve mücadelelerini ortaklaşıyorlar.

Kırk yıl önce, 25 Ocak 1984'te, Margaret Thatcher hükümeti **İngiltere'nin** Cheltenham şehrinde bulunan Devlet İletişim Merkezinde (GCHQ) çalışan 14 işçiyi sendikaya üye oldukları için işten çıkardı. Sendika üyesi bir işçinin "ülkesine sadık olamayacağını" söyleyerek işçileri sendika üyeliğinden istifaya zorlayan, aksi takdirde işten atmakla tehdit eden Başbakan Thatcher, GCHQ'da sendika üyeliğini yasakladı. İşçilerin ve ailelerinin mücadeleleri, düzenlenen büyük kampanyalar ve eylemler sonucunda GCHQ'da sendika yasağı 1997'de kaldırıldı.

Kırk yıl sonra, GCHQ'daki sendika yasağının yıldönümünde, Thatcher'ın izinden giden bugünün işçi düşmanı hükümetine karşı binlerce işçi İngiltere İşçi Sendikaları Konfederasyonunun (TUC) çağrısıyla 27 Ocakta Cheltenham'da bir araya geldi. "Asgari Hizmet Düzenlemesi" denilen ve grev hakkını yok sayan yasayla işçi sınıfına yönelik saldırıları tırmandıran Muhafazakâr Parti hükümetine karşı "Grev hakkını koru!" şiarıyla büyük bir miting düzenlendi. ■

Düşük Ücretlere ve Hak Gasplarına Karşı İşçi Eylemleri Sürüyor

Türkiye'nin dört bir yanında sendikali sendikasız işçilerin, kamu emekçilerinin, emeklilerin düşük ücretlere karşı eylemleri sürüyor.

Birleşik Emekliler Sendikası 6 Ocakta Kartal Meydanında düzenlediği eylemle açlık sınırının dahi altında kalan emekli maaşlarını protesto etti. Eyleme ÜİD-DER'li işçiler de katılarak destek verdi. DİSK/Emekli-Sen ise 9 Ocakta Ankara Ulus Meydanında kitlesel bir basın açıklaması gerçekleştirdi. KESK'e bağlı sendikaların şubeleri, kamu emekçilerinin maaş günü olan 15 Ocakta pek çok ilde basın açıklamalarıyla düşük maaş zamlarını protesto etti. Emeklilikte Adalet Derneği EMADDER ise 21 Ocakta, binlerce emekçinin katılımıyla İstanbul Kartal Meydanında eylem yaparak emeklilikte kademeli geçiş ve adil bir emeklilik düzenlemesi talep etti.

Kamuda çalışan işçiler enflasyon karşısında hızla eriyen ücretlerinin arttırılması için ek zam talebiyle pek çok kentte eylemler gerçekleştirdiler. Askeri fabrikalarda ve tersanelerde çalışan işçilerin örgütlü olduğu Türk Harb-İş, 8 Ocakta kitlesel basın açıklamaları yaparak şube yöneticileriyle Ankara'ya yürüyüş başlattı. Yürüyüş, 10 Ocakta sona ererken sendika yöneticileri ve işçiler sendikanın genel merkezi önünde eylem yaptılar. İşçiler 18 Ocakta İstanbul, Kocaeli, Eskişehir ve Kayseri'de kent meydanlarında yaptıkları kitlesel eylemlerle taleplerini bir kere daha haykırdılar. Demiryol-İş'in örgütlü olduğu Sivas'taki TÜRASAŞ vagon fabrikasında da işçiler 8 Ocakta yemekhanede yaptıkları eylemle, 9 Ocakta ise Kent Meydanına gerçekleştirdikleri yürüyüşle ek zam taleplerini dile getirdiler. Eskişehir'de Devlet Su İşleri'nde çalışan TES-İş üyesi kamu işçileri de 24 Ocakta mesai bitiminde ek protokol talebiyle eylem yaptılar.

DİSK/Dev Sağlık-İş, 17 Ocakta pek çok ilde hastanelerle Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığına bağlı işyerlerinde "Vergide ve Gelirde Adalet İçin, Ek Protokol İçin Ayağa Kalkıyoruz" çağrısıyla eylemler gerçekleştirdi. DİSK/Enerji-Sen'in örgütlü olduğu Uluğ Enerji'de ise iş-

çiler 26 Ocakta Bursa, Çanakkale, Balıkesir ve Yalova'da iş bırakarak ek protokol talep ettiler. DİSK/Genel-İş'in örgütlü olduğu İzmir Buca ve Karabağlar Belediyelerinde çalışan işçiler de basın açıklamalarıyla ek protokol ve vergide adalet taleplerini dilelendirdiler.

Urfa'da bulunan Özak Tekstil işçileri, baskılara son verilmesi ve sendika seçme özgürlüklerinin tanınması talebiyle BİRTEK-SEN öncülüğünde 27 Kasım'da başlattıkları direnişi İstanbul Kazlıçeşme'de bulunan Özak Holding önüne taşıdılar. 23 Ocakta burada yapılan eyleme ÜİD-DER de destek verdi. 28 Ocakta ise Urfa Rabia Meydanında ve İstanbul Bakırköy Meydanında eylemler yapan işçiler, taleplerini kabul ettirene kadar mücadeleye devam edeceklerini söylediler.

Özel Sektör Öğretmenleri Sendikası'nın çağrısıyla çeşitli kentlerden Ankara'ya gelen özel sektör öğretmenleri 29 Ocakta Meclis önünde gerçekleştirdikleri eylemle 2014'te kaldırılan taban maaş düzenlemesinin yeniden getirilmesini talep etti. Eylemin ardından MEB, öğretmenlerle görüşmeyi kabul etti. Aynı gün DİSK, "Gelirde Adalet, Vergide Adalet" talebiyle Meclise sunduğu kanun teklifinin kabul edilmesi için eylemler yaptı. DİSK'e bağlı sendikaların örgütlü olduğu işyerlerinde bildiriler okunurken DİSK Yönetim Kurulu üyeleri İstanbul Şişli'de basın açıklaması gerçekleştirdi. 30 Ocakta ise Meclis önünde yapılan basın açıklamasına DİSK yönetiminin yanı sıra siyasi parti temsilcileri de katıldı.

Birleşik Metal-İş'in örgütlü olduğu Erciyas Çelik Boru'da TİS görüşmelerinde anlaşma sağlanamaması üzerine 31 Ocakta Düzce ve Mersin fabrikalarında işçiler greve çıktı. Bursa'da Birleşik Metal-İş'in örgütlü olduğu Şahinkul Makina işçileri ile İstanbul ve Ankara'da Türk-İş/TGS üyesi Sputnik işçilerinin grevleri devam ediyor. Sakarya Hendek'te Burda Bebek fabrikasında Petrol-İş'e, Agrobay Seracılıkta Tarım-Sen'e üye oldukları için işten atılan kadın işçilerin direnişleri devam ediyor. ■

Kaptan, Allestaaa!

***

Ne kadere katlanmalı
Ne yazgına sövmeli
Ne haksızlığı hazmetmeli
Ne zulme boyun eğmeli
Ne de zora bükülmeli

Geçersizdir deyip çektiğin acılara
Ayağa kalkmalı düştüğü yerden
Avucunda bir avuç toprakla
Yeniden taya kalkmalı hayat
Ödetmek için borcunu yenildiğin yıllara
Akmalı yüreğinde biriktirdiğin nehir

Ama

Ne pişmanlık
Ne kin ne kibir
Ne kahr ne keder
Ne de hınç çürüğü zehir
Ödetmek için borcunu kayıp yıllara

Tüm olanları hükümsüz sayıp
Ayağa kalkmalı
Ödetmek için borcunu aşka
Kartları yeniden dağıtmalı bir bir

***

En hırçın dalgalara
En dehşet kavgalara
En leyli saçlara sevdalara
Hazır ol kaptan

Yırtıp at
padişahın gelen fermanı
Şimdi demir alma
Kadere 'Şahl' çekme zamanı
Kaptan, "Allestaaa!"

***

Ne yazgına yanmalı
Ne kadere katlanmalı

Ne zulme boyun eğmeli
Ne de haksızlığı hazmetmeli

Kavgaysa kavga
Sevdaysa sevda
Ama kavgan kavgaya
Sevdan sevdaya değmeli

***

Ödetmek için borcunu kayıp yıllara
Tüm olanları hükümsüz sayıp
Baş kaldırmalı ipe, sapana, yulara
Ayağa kalkmalı
Hem de
Acınla
Darağacınla beraber
Ödetmek için borcunu aşka
Kartları yeniden dağıtmalı bir bir

Mahmut NAZİK (Kısaltılmıştır)

İşçinin Bulmacası

Soldan Sağa

1. "Sermayenin ve iktidarın saldırılarına birlikte ... .." UID-DER'in mücadde kampanyasının sloganı. Sesin tonuna göre pişmanlık, öfke, özlem, beğenme, sevgi gibi duygular anlatan bir söz.
2. Utanma duygusu. Hadise, vaka. Sabahın güneş doğmadan önceki zamanı.
3. Üzerinde kitap okunan, yazı yazılan, bazıları açılıp kapanabilen alçak, küçük masa. İkaz, ihtar. Dede, cet.
4. Tokun halinden anlamadığı kişi. Fakat. Dumanın bıraktığı kara leke, kurum.
5. Kalbur. Çivi yazısı ile metin yazılı belge
6. Müzikte bir nota. İlave. Müzikte ikinci nota.

7. Uluslararası Çalışma Örgütü'nün kısaltması. Çeng denilen sazı çalan kimse. Bir süs bitkisi.
8. Alakalı. Tortul kayaç. En kısa zaman, lahza.
9. Gerçekleştirilmesi zamana bağlı istek. Altıgen kesitli, L biçimli anahtar. Kemiklerin iç boşluklarını dolduran ve kan hücrelerinin yapımını sağlayan doku.

Yukardan Aşağıya

1. Kararında direnen, kararını değiştirmeyen.
2. Taşıt, vasıta. Çok bilen, bilim insanı.
3. İspanyolca sevinç nidası.
4. Büyük çağlayan. Grönland'ın ülke kodu.
5. Geçimini emek harcıyarak sağlayan.
6. Müzikte ilk nota. Siyah karşıtı. Gözde sarıya çalan açık kestane rengi.
7. Yüce. Mısır'dan Akdeniz'e dökülen dünyanın en uzun nehri.
8. Demiryolu.
9. Avuç içi. Dolaylı anlatım.
10. Gemi veya uçağın izleyeceği yol. Tarla sınırı.
11. Sıcaklık ve soğukluk derecesi. Hırvatistan'ın ülke kodu.
12. Kuzu sesi. Yahudi.
13. Mizaç, huy.
14. Avrupa Ekonomik Topluluğu kısaltması. Mavi.
15. 19 Ocak 2007'de katledilen ve katili yakın zamanda tahliye edilen; emekten, barıştan yana yazılarıyla bilinen Agos Gazetesi yazarı (resimdeki).

Önceki Bulmacanın Çözümü

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
1	S	E	N	D	I	K	A	A	K	D	E	N	I	Z
2	A	S	L	I	A	R	E	S	A	A	B	O		
3	R	E	K	A	R	G	A	A	Y	A	A	N		
4	A	N	E	M	İ	Ü	R	E	A	S	N	G		
5	Ç	N	E	D	İ	M	K	A	N	A	L	U		
6	H	E	C	İ	H	A	N	T	I	P	İ	L		
7	A	M	E	Y	A	N	K	A	Ş	H	A	D		
8	N	A	L	E	L	P	İ	Ş	M	E	D	A		
9	E	R	A	T	E	L	T	E	A	T	E	K		

Unutma, Örgütlen, Hesap Sor!

Hayatımız boyunca yaşadığımız olumlu ya da olumsuz bütün deneyimler hafızamızda yani belleğimizde saklıdır. Ama belleğimizin kaydettiği bilgilerin, anıların hepsini hatırlamayız, bazılarını unuturuz. Bu nedenle hafıza-i beşer nisyan ile maluldür denir. Bu söz unutmanın bir insanlık hali olduğunu ama aynı zamanda da bir eksiklik, kusur olduğunu anlatır. Çünkü unutmak kimi zaman iyileştirici bir işlev görürken kimi zaman da tam tersi etki yaratır. **İnsan yüzleşmek istemediği, hesaplaşmaktan çekindiği şeyleri hatırlamamak için de unutturulur çünkü. Fakat unutmanın bu tür lüsü, sorunun üzerini örtmektir ve sağlıklı bir durum değildir.**

Bireyler gibi toplumların da hafızası vardır. Toplumlar da üstesinden gelemedikleri sorunlar ve acılarla yüzleşmek yerine onlardan kaçabilir, unutabilir. Deprem, katliam, askeri darbe, savaş gibi toplumun genelini etkileyen, ama en yıkıcı sonuçlarını işçi sınıfının yaşadığı olayları düşünelim. Böylesi olaylarda milyonlarca insanın yaşamı cehenneme döner. Yüz binlerce insan hayatını kaybeder ya da sakat kalır. Sağ kalanlar ise korku, dehşet, çaresizlik içinde yaşamını sürdürmeye çalışır. Peki milyonlarca insana travma yaşatan olayların sorumlusu olan egemenler ne yaparlar? **Depreme “kader”, katliama “fitrat”, askeri darbeye “kardeş kavgasını bitirdik”, savaşa “ulusal çıkar” diyerek kendilerini aklamaya çalışırlar. Kendilerinden hesap sorulmasını engellemek, düzenlerini sürdürmeye devam etmek için suni gündemler yaratır, toplumu unutmaya zorlarlar.** Bu tuzaklara düşmeyenleri, sorumluların hesap vermesini isteyenleri baskı ve zorbalıkla susturmaya çalışırlar. İşçi sınıfı örgütsüzse oyunları boşa çıkaramaz, saldırılara karşı koyamaz, sonuçta unutturulur, fakat daha ağır bedel ödemekten kurtulamaz. Çünkü hafızasını kaybeden bir sınıf geçmişiyse yüzleşemez, sorumlulardan hesap soramaz, sorunlarını nasıl çözeceğini, yaralarını nasıl iyileştireceğini bilemez.

İspanyol bir filozof şöyle der: **“Geçmiş hatırlayanlar, onu bir kere daha yaşamak zorunda kalırlar.”** 6 Şubat'tan önce Türkiye'de kaç yıkıcı deprem gerçekleşti, kaç kez aynı acılar yaşandı, düşünelim. 1999 Gölcük ve Düzce depremlerini hatırlayalım. On binlerce insanımızı kaybettik o depremlerde. Ama ne sorumlulardan hesap sorabildik ne de bir daha böyle acılar yaşanmasın diye gerekli tedbirlerin alınmasını sağlayabildik. Bir süre sonra

da yaşadıklarımızı unuttuk. Biz unuttuk ama doğa hükümünü icra etmeyi sürdürdü, aynı acıları tekrar tekrar yaşadık. Elazığ'da, Van'da, İzmir'de insanlarımız depremlerde ölmeye devam etti. Sonunda da hepsinden daha yıkıcı olan 6 Şubat depremlerini yaşadık.

Depremi üzerinden bir yıl geçti. Sevdiklerini enkaz altında kaybedenler, ölümlerini bile bulamayanlar, halen çok ağır şartlarda yaşamaya çalışanlar için depremin acısı ilk günkü gibi taze. En acı verici olansa on binlerce insanın ölümünden sorumlu olanların cezasız kalması... Dayanışma eli uzatanları tehdit eden, “devlet nerede?” diye soranlara hakaret eden, insanların ihtiyaçlarını karşılamak yerine rant derdine düşen iktidar sahiplerinden, müteahhitlerden, belediye yetkililerinden, sorumlu devlet kurumlarından hesap soramadığımız gibi yüreğimiz ağzımızda beklediğimiz Marmara depremi için önlem alınmasını da sağlayabilmiş değiliz. **Çaresizliğimizi, düşünmeyerek, konuşmayarak, unutarak aşmaya çalışıyoruz. Oysa 1999'u unuttuk, hesap sorabilirsek 6 Şubat depremleri bu kadar yıkıcı olur muydu?**

Yaşadıklarımızın hesabını soramıyoruz çünkü işçi sınıfı olarak birlik ve dayanışma içinde değiliz. 12 Eylül 1980'de işçi sınıfının o güne kadar biriktirdiği tüm mücadeleye deneyimlerini, elde ettiği kazanımları ezip geçen bir askeri faşist darbe yapıldı. İşçi sınıfının örgütleri yok edildi, toplumsal hafızaya ağır darbe indirildi. Egemenler geçmişin deneyimlerinin gelecek kuşaklara aktarılmasını engellemek için toplumu unutmaya zorladılar ve başardılar. İşçi sınıfı, darbecilerin yıktığı geçmişle gelecek arasındaki köprüyü yeniden inşa edemedi, eski örgütlü gücüne kavuşamadı. Darbecilerle hesaplaşamadı. Bu durum toplumda derin bir tahribat yarattı. **Sivas katliamı, faili meçhul cinayetler, Soma, Ermenek, Amasra'da yaşanan madenci katliamları ve daha nice işçi ölümleri, bu acılara eklenen deprem, sel ve daha nice felaket... Hepsi de sorumlularla yüzleşilmeyi, hesap sorulmayı bekliyor.** Sınıfımızsa iktidardaki rejimin yalanlarıyla, baskılarıyla, yapay temellerde kutuplaştırma oyunuyla darmadağın edilmiş, zehirlenmiş durumda. Oysa **hesaplaşmayı ancak hafızasını geri kazanan, örgütlenen ve mücadeleye atılan işçi sınıfı yapabilir.** O halde işçi sınıfının örgütlülüğünü büyütmek için çalışalım, hesaplaşma günü gelene kadar unutmayalım, unutturmayalım! ■